

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ик.н. Виржиния Желязкова

Институт за икономически изследвания при БАН и ВУЗФ – София

член на научното жури

Автор на дисертационния труд: Тодор Георгиев Гогов

Тема на дисертационния труд:

„Вътрешният одит при предотвратяване и разкриване на измами в организациите

(по примера на публичните предприятия в Р България)“

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд на Тодор Гогов представлява задълбочено, цялостно и научно аргументирано изследване, посветено на едно от най-важните и актуални предизвикателства пред съвременните организации – измамите, и конкретно на ролята на вътрешния одит в тяхното предотвратяване и разкриване. Темата е изключително навременна и обществено значима, особено в контекста на засилените изисквания за прозрачност, отчетност и ефективно управление в публичния сектор.

Обемът на дисертационния труд възлиза на 205 стандартни страници и включва увод, три логически последователни и добре аргументирани глави, заключение, библиография с многобройни източници по темата на труда на различни езици и четири приложения. Изложението е онагледено със значително количество таблици, диаграми и схеми, което допринася за яснотата и възприемането на резултатите.

В увода са ясно формулирани обектът и предметът на изследването, поставена е амбициозна, но постижима цел, очертани са четири конкретни изследователски задачи и е дефинирана основната теза. Подробно е описана методологията, която съчетава научно-теоретичен анализ с емпирично анкетно проучване, проведено сред вътрешни одитори в публични предприятия в България. Анкетата, съдържаща 22 въпроса, е самостоятелна разработка на докторанта и представлява ценен принос към изследователската рамка.

Първата глава е с теоретико-обзорен характер и разглежда същността на измамите, ролята на ръководствата и значението на вътрешния одит в борбата с тях. Във втората глава се анализират конкретните отговорности на вътрешните одитори, подходите за оценка и управление на риска от измами, както и използваният одиторски инструментариум. Третата глава предлага възможности за подобряване на съществуващата практика и съдържа конкретни препоръки за повишаване на ефективността на вътрешния одит в публичния сектор. В заключението авторът синтезира основните изводи и ясно формулира предложения с практическа приложимост.

Дисертационният труд се отличава със задълбочен подход, отлична аргументация, методологическа коректност и висока степен на системност. Изборът на обект на изследване – публичните предприятия в България – е обоснован с оглед на значимостта им за икономиката и уязвимостта им спрямо измами. Трудът представлява ценно изследване с теоретична и приложна стойност и е напълно отговаря на съвременните академични стандарти.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Проблематиката е отлично актуализирана и добре формулирана. Авторът изследва детайлно същността, видовете и последиците от измамите, институционалните механизми за тяхното предотвратяване и мястото на вътрешния одит в този процес. Обектът и предметът на изследването са ясно очертани, целите и задачите – прецизно формулирани.

Езикът на изложението е научен, коректен, терминологично издържан. Използваният инструментариум включва методи като анализ, синтез, сравнение, анкетно проучване и статистическа обработка на данни. Структурата на текста е логична и последователна, а стилът – академично дисциплиниран.

Авторефератът пълноценно отразява съдържанието, целите, задачите и приносите на дисертацията. Публикациите на дисертанта по темата на труда му допълват търсенията му в дисертацията, както и представата за него като за амбициозен учен-практик с изявен интерес към търсене на решения на проблеми от действителността. Публикациите са достатъчни за покриване на националните минимални изисквания в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) за

присъждане на ОНС „доктор“ в ПН 3.8 Икономика. Към момента на съставяне на становището няма информация, която да постави автентичността на трудовете на дисертанта под съмнение.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа научни и практически приноси и резултати:

- Дава се задълбочена класификация на измамите и се аргументира тяхната репутационна и системна заплаха за организациите.
- Обосновано е значението на вътрешния одит като част от системата на вътрешен контрол и като бариера срещу измами.
- Анализирани са регулаторната и методологична рамка, включително Международните стандарти за професионална практика (IPPF), COSO и националното законодателство.
- Представен е аналитичен модел за оценка на ролята на вътрешния одит чрез анкета, проведена сред вътрешни одитори.
- Направени са конкретни предложения за подобряване на практиките по вътрешен одит в публичните предприятия.

IV. Въпроси по дисертационния труд

1. Какви са възможностите за надграждане на модела за вътрешен одит в контекста на борбата срещу корупцията?
2. Как авторът оценява приложимостта на изводите от изследването и в частния сектор?
3. Доколко е реалистично да се внедрят препоръчаните мерки в публичните предприятия с ограничен административен капацитет?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и публикациите и заключение

Дисертационният труд на Тодор Гогов е отлично структуриран, задълбочен и методологически коректен. Изследването демонстрира високо равнище на аналитичност, научна и практическа приложимост. Авторът показва задълбочено познаване на

проблематиката, способен е да формулира релевантни изводи и практически насоки. Публикациите му, общо три на брой в академични издания, потвърждават научната му ангажираност.

С убеденост считам, че дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и подкрепям присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Тодор Гогов.

22 май 2025 г.

Гр. София

Изготвила становището:

/проф. д.ик.н. Виржиния Желязкова